

**ARA2003
ARAPÇA III**

KISA ÖZET

ARAPÇA III

1.ÜNİTE

ÖZET

DİL BİLGİSİ: ARAPÇADA ZAMANLAR

القواعد: الأزمان في اللغة العربية

Arapçada zaman ifadelerini toplu olarak göreceğimiz bu bölümde ilk olarak daha önceki derslerimizde bahsettiğimiz zamanları kısaca hatırlayacağız. Birinci kitabımızda da değindiğimiz gibi Arapça fiiller 3. tekil eril mâzî (dî'li geçmiş) zaman formlarıyla anılır ve sözlüklerde madde başı olarak bu şekilde bulunurlar. Mâzî çekiminde fiilin sonuna aşağıdaki tabloda kırmızı ile gösterilen ekler gelir. Üçüncü tekil dişil forma ait dişil te'si dışında bu eklerin tümü, aynı zamanda fiile bitişik özne zamirleridir.

Geçmiş Zaman (Mazi)

Çoğul (Cem')	İkil (Tesniye)	Tekil (Mufred)	
هُمْ كَتَبُوا Onlar yazdılar	هُمَا كَتَبَا O ikisi yazdılar	هُوَ كَتَبَ O yazdı	Gâib
هُنَّ كَتَبْنَ Onlar yazdılar	هُمَا كَتَبَتَا O ikisi yazdılar	هِيَ كَتَبَتْ O yazdı	Gâibe
أَنْتُمْ كَتَبْتُمْ Sizler yazdınız	أَنْتُمَا كَتَبْتُمَا Siz ikiniz yazdınız	أَنْتَ كَتَبْتَ Sen yazdın	Muhâtab
أَنْتُنَّ كَتَبْتُنَّ Sizler yazdınız	أَنْتُمَا كَتَبْتُمَا Siz ikiniz yazdınız	أَنْتِ كَتَبْتِ Sen yazdın	Muhâtaba
نَحْنُ كَتَبْنَا Biz yazdık	نَحْنُ كَتَبْنَا Biz yazdık	أَنَا كَتَبْتُ Ben yazdım	Mutekellim

Arapçada muzâri olarak anılan zaman kipi, Türkçede hem geniş hem de şimdiki zaman kipine karşılık gelmektedir. Şimdi muzâri bir fiilin çekimini aşağıdaki örnek üzerinden tekrar hatırlayalım.

Geniş/Şimdiki Zaman

Çoğul (Cem')	İkil (Tesniye)	Tekil (Mufred)	
هُمْ يَكْتُبُونَ Onlar yazıyorlar, yazarlar	هُمَا يَكْتُبَانِ O ikisi yazıyor, yazar	هُوَ يَكْتُبُ O yazıyor, yazar	Gâib
هُنَّ يَكْتُبْنَ Onlar yazıyorlar, yazarlar	هُمَا تَكْتُبَانِ O ikisi yazıyor, yazar	هِيَ تَكْتُبُ O yazıyor, yazar	Gâibe
أَنْتُمْ تَكْتُبُونَ Sizler yazıyorsunuz, yazarsınız	أَنْتُمَا تَكْتُبَانِ Siz ikiniz yazıyorsunuz, yazarsınız	أَنْتَ تَكْتُبُ Sen yazıyorsun, yazarsın	Muhâtab
أَنْتُنَّ تَكْتُبْنَ Sizler yazıyorsunuz, yazarsınız	أَنْتُمَا تَكْتُبَانِ Siz ikiniz yazıyorsunuz, yazarsınız	أَنْتِ تَكْتُبِينَ Sen yazıyorsun, yazarsın	Muhâtaba
نَحْنُ نَكْتُبُ Biz yazıyoruz, yazarız		أَنَا أَكْتُبُ Ben yazıyorum, yazarım	Mutekellim

Gelecek Zaman

Arapçada gelecek zaman kipi elde etmek için fiilin muzârisinin başına **س** ya da **سوف** ekleri getirilir. Bu ön ekler, fiilin son harekesi üzerinde her hangi bir değişiklik yapmaz. Bu ön eklerden esas itibariyle (س) eylemin yakın bir gelecekte yapılacağını, dolayısıyla kesinliğini, (سوف) ise eylemin nispeten uzak bir gelecekte yapılacağını ifade etse de günümüz Arapları bu ön ekleri kullanırken bu inceliği pek gözetmezler; günlük dilde **سوف**'yi de rahatlıkla yakın bir geleceği ifade etmek üzere kullanabilirler. Şimdi (س) ön ekini kullanmak suretiyle gelecek zaman kipini hatırlayalım:

Çoğul (Cem')	İkil (Tesniye)	Tekil (Mufred)	
هُمْ سَيَكْتُبُونَ Onlar yazacaklar	هُمَا سَيَكْتُبَانِ O ikisi yazacak	هُوَ سَيَكْتُبُ O yazacak	Gâib
هُنَّ سَيَكْتُبْنَ Onlar yazacaklar	هُمَا سَيَكْتُبَانِ O ikisi yazacak	هِيَ سَيَكْتُبُ O yazacak	Gâibe
أَنْتُمْ سَيَكْتُبُونَ Sizler yazacaksınız	أَنْتُمَا سَيَكْتُبَانِ Siz ikiniz yazacaksınız	أَنْتَ سَيَكْتُبُ Sen yazacaksın	Muhâtab
أَنْتُنَّ سَيَكْتُبْنَ Sizler yazacaksınız	أَنْتُمَا سَيَكْتُبَانِ Siz ikiniz yazacaksınız	أَنْتِ سَيَكْتُبِينَ Sen yazacaksın	Muhâtaba
نَحْنُ سَنَكْتُبُ Biz yazacağız		أَنَا سَأَكْتُبُ Ben yazacağım	Mutekellim

ARAPÇA FİİLLERDE HİKÂYE KİPİ

الزمن المستمر في الأفعال العربية

Arapça fiilleri hikâye kipine çevirmek için önceki derslerimizde kullanımını ve kurallarını öğrendiğiniz كان den yararlanacağız. Kâne'nin kullanımı ile ilgili bilgilerimizi hatırlayacak olursak isim cümlesinin başına geliyor, isim cümlesinin öznesini (mubtedâsını) kendisine isim; yüklemine (haberini) kendine haber olarak alıyordu. Mubtedâ'ya artık kâne'nin ismi anlamında اسم كان; habere ise kâne'nin haberi anlamında خبر كان adı veriliyordu. Kâne'nin ismi daima merfû'; haberi ise mansûb olmak zorundaydı. Kâne başına geldiği isim cümlesinin anlamını geçmiş zamana çeviriyordu.

Kâne'nin haberi bir fiil (cümlesi) olduğunda, o fiil hangi zaman kipinde ise, ilgili zamanın hikâyesi kipini elde etmiş oluruz: Örneğin isim cümlesinin fiili geniş zaman kipinde kullanılmışsa, başa kâne gelince bu cümle geniş zamanın hikâyesi olur. İsim cümlesinin haberi, gelecek zaman kipinde kullanılmışsa, başa kâne getirilince bu sefer gelecek zamanın hikâyesi elde edilmiş olur. İsim cümlesinin haberi geçmiş zaman kipinde kullanılmış bir fiil ise, başa kâne getirildiğinde geçmiş zamanın hikâyesi elde edilmiş olur. Şimdi sırasıyla tüm zamanların kâne ile hikâye kipine dönüşümünü örnek cümlelerle inceleyelim.

Geçmiş Zamanın Hikayesi

Geçmiş zamanda devam eden bir olaya veya işe işaret eden zamandır. Bu olay geçmişte başladığı o muayyen (belirli) vakitte hâlâ sürmektedir. Geniş zamanın hikâyesi kipi, haberi muzâri fiil olan isim cümlesinin başına kâne getirilmek suretiyle elde edilir. İsim cümlesinin mubtedâ'sı açık bir isim ise, kâne bu ismin cinsiyetine bağlı olarak üçüncü tekil eril veya dişil formda kullanılır. İsim cümlesinin mubtedâsı ayrı bir özne zamiri ise, üçüncü tekil eril ve dişil ayrı bir özne zamirleri dışındakiler bitişik özne zamirine dönüşerek kâne'ye bitişirler. Örneğin;

(Muhammet, çocuklarla oyun oynar.)

محمد يلعب مع الأطفال.

(Muhammet, çocuklarla oyun oynardı.)

كان محمد يلعب مع الاطفال.

Şimdiki Zamanın Hikâyesi

Arapçada şimdiki zamanın hikâyesi iki yolla yapılır:

tıklayınız